

GAZİ ÜNİVERSİTESİ VAKFI
ÖZEL ANADOLU VE FEN LİSESİ

GELİN UZLAŞALIM

Sosyal Medya Bağımlılığı ve
Akademik Erteleme Davranışı

OCAK 2019

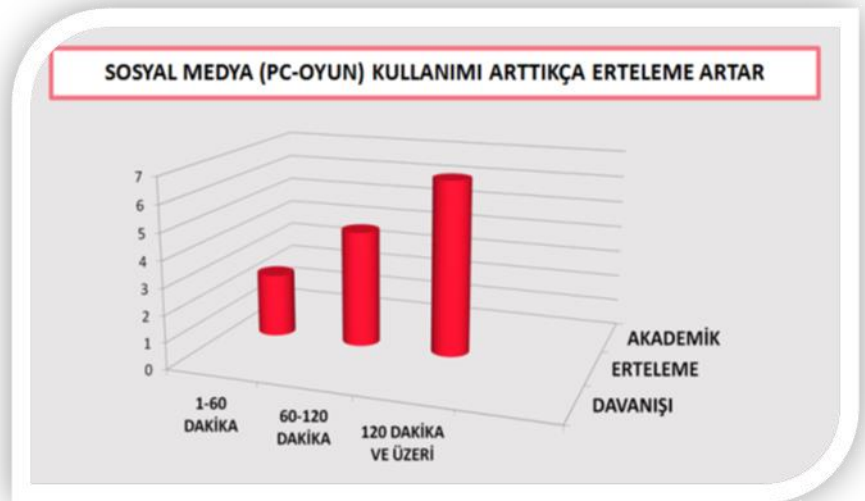
LİSE PDR BİRİMİ

İnterneti yoğun olarak kullanan bireyler zamanlarının büyük bir bölümünü sosyal medya araçlarında geçirmektedir. Bu sosyal içerikli sayfaların kullanıma sunduğu kanalların çeşitliliği, çocuklardan yetişkinlere kadar her kesimi kendine çeken bir cazibe merkezi oluşturmakta, bu yoğun ilgi altında, özellikle çocuklar ve gençlere sunulan malzemeyi seçme şansı olmadan ve bilinçsizce doğrudan almakta ve o oranda da etkilenmektedirler.

İstenmeyen bir özellik olarak bilinen erteleme davranışı “**bir göreve başlamayı ya da görevi bitirmeyi geciktirme eğilimi**” olarak tanımlanmaktadır ve derecesi kişiden kişiye değişiklik göstermektedir.

Akademik erteleme davranışı özellikle lise öğrencileri arasında yaygın olan ve akademik başarıyı olumsuz yönde etkileyen önemli faktörlerden biridir. Bilindiği gibi akademik ortamda öğrencilerin günlük ödevleri yapma, proje ödevi hazırlama, sınavlara hazırlanma, haftalık okuma ödevlerini tamamlama gibi yapılması gereken görevleri olmasına rağmen bu görevlerin yerine getirilmesi sıklıkla ertelenmektedir.

Yapılan araştırma çalışmaları akademik erteleme davranışının özellikle bu alanlarda yoğunlaştığını ve bu davranışın yapılan işin miktarını ve kalitesini düşürerek akademik başarıya engel teşkil ettiğini göstermektedir.

Günümüzde lise öğrencilerinin akademik erteleme davranışları ile boş zaman aktiviteleri olarak sosyal medya kullanım alışkanlıkları arasında önemli bir ilişki olduğu gözlenmektedir.

Yukarıdaki sayıtlardan hareketle okulumuz 9. ve 10. sınıf öğrencilerimize uygulanan Sosyal Medya Bağımlılığı Ölçeği (SMBÖ) (Tutgun Ünal ve Deniz, 2015) ve Akademik Erteleme Ölçeği (AEÖ) (Çakıcı, 2003) sonuçlarına göre, öğrencilerimizin orta seviyede sosyal medya bağımlısı oldukları ve orta seviyede akademik erteleme davranışı sergiledikleri gözlenmiştir.

Başka bir deyişle her dört öğrencimizden bir tanesinin sosyal medya bağımlısı olduğu ve akademik erteleme davranışı sergilediği söylenebilir.

Erteleyen Bir Çocuğum Varsa Neler Yapabilirim?

- Erteleme davranışını fark ettiğiniz çocuğunuza, yapacağınız ilk müdahale ertelediğini ve niçin ertelediğini fark etmesini sağlamak olmalıdır.
- Hoşuna gitmeyen ya da ilgisini çekmeyen derslerde daha fazla erteleme gösterdiğini fark ettiyseniz ona şu şekilde öneride

bulunabilirsiniz: “ Bu dersi severek yapmadığını biliyorum ancak dersin sorumluluklarını yerine getirebilirsin, şuan çok istemesen de ödevin için ayıracağın zaman, ödevini yapmadığında karşılaşılabileceğin sıkıntıların önüne geçmesini sağlayacaktır. “

- Çocuğunuzun motive olma ile bir sıkıntısı var ise, ki bu sevmediği dersleri içeren bir ders olabilir, ona ödevlerine küçük adımlarla başlamasını, yavaş yavaş sona geldiğini görünce daha fazla güdülenebileceğini ifade edebilirsiniz.
- Çocuğunuzun amaçlarını gözden geçirmesine yardımcı olabilirsiniz. Örneğin sevmediği bir dersin yerine getirilmeyen sorumluluklarının, bundan sonraki akademik sürecini etkilemesine izin vermemesi gerektiğini hatırlatabilirsiniz.
- Mükemmeliyetçi tutumu çocuğunuzun ertelemesine sebep oluyorsa ona hatasız ödevin olmayacağını, ödevi yapmaya başlayıp elinden geleni yaptıktan sonra bütün hepsini kontrol etmesi gerektiğini söyleyebilirsiniz. Ayrıca hata yapmanın öğrenme sürecinin bir parçası olduğunu, yapılan hatalar sonucunda öğrenilen bilginin kalıcı bilgi

olduğunu ifade edebilir, yetişkinlerin de zaman zaman hatalar yaptığından bahsedebilirsiniz.

- Çocuğunuz daha fazla başarılı olma kaygısıyla erteliyorsa ona aldığı sonuçtan ziyade bu süreç içinde sorumluluklarını yerine getirmesinin sizin için önemli olduğunu söyleyebilirsiniz. Üzerine düşeni yaptığı sürece sizin için zaten başarılı olduğunu hissettirmeniz ona yardımcı olacaktır.
- Son ana kadar sınava çalışmayı ertelediği için başarısız olan çocuğunuza yaptığı ertelemeyi hatırlatıp tam anlamıyla denemediği için başarısız olduğunu söyleyebilirsiniz. Böylece kendini yetersiz ve başarısız hissetmeden, bu sonucun ertelemeden kaynaklandığını fark edebilir.
- Son olarak beklentilerimizin ona sürekli ifade edilmesi ile bu talebin karşılanamayacağı endişesi ertelemeyi beraberinde getirebilir. Ona beklentilerinizi dile getirdikten sonra sürekli başarıdan çok elinden geleni yapmasının önemli olduğunu hatırlatırsanız bu endişeyi azaltabilirsiniz.

Erteleme davranışı zararsız bir eğilim gibi görünse de

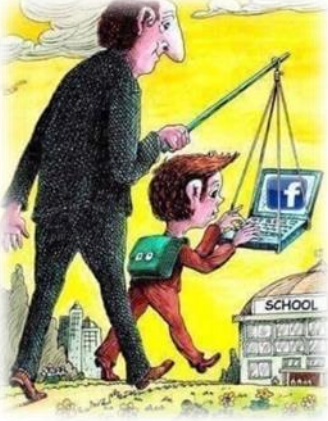
“ Ertelemek yaşamı kaçırmaktır...”

Çocuklarımıza bu konuda verebileceğimiz en büyük

destek onlara iyi bir model olabilmek, doğru olanı anlatmaktansa gösterebilmektir.

Sosyal Medya (PC - Oyun) Bağımlısı Bir Çocuğum Varsa Neler Yapabilirim?

- Bilgisayar kullanımının tamamen yasaklanması yerine yaş grubuna uygun olarak

gerekmektedir.

düzenlenmesi çok daha verimli sonuçlar getirecektir.

- Sosyal medya (PC - Oyun Kullanımı) başında geçirdiği saatlerin mümkün olduğunca sorumluluklarını yerine getirdikten, ödevlerini ve günlük tekrarlarını bitirdikten sonra alınması

- Sosyal medya ile (PC - Oyun Kullanımı) geçirdiği saatleri sizinle geçireceği zamandan çalmamasına özen göstermelidir.
- Bilgisayar oyunlarını birlikte seçmeye, mümkün olduğunca şiddet içerikli oyunlardan kaçınmaya gayret edilmelidir.

Sonuç olarak yetişkinlerden uzaklaşan gençlerin birbirlerinden aldıkları bilgiler ve öğütler daha değerli hale geliyor. Gerçek dünyada hiçbir çaba harcamadan cep telefonu ve bilgisayarlarının

karşısında dünyayı keşfedip tüm sportif aktivitelerde birinci olup popüler olma şansına sahipler.

Ancak anne babalar olarak çocuklarımızın bizlerin yönlendirme ve sevgilerine ihtiyaç duyduklarını unutmamalıyız. Teknoloji kullanımının gerekli olduğunu yadsımadan, onlarla uzlaşarak ama mutlaka bizim kontrolümüzde olmasını sağlayarak çocuklarımızın zarar görmesini engelleyebiliriz.

Anneye sordular; -ÇOCUĞUNUZUN AKILLI CİHAZLARLA OYNAMAMASINI NASIL SAĞLIYORSUNUZ?
Anne şöyle yanıt verdi; -ÇOCUKLAR BİZİ DUYMAZLAR, SADECE TAKLİT EDERLER!!!

Unutmayalım ki;

“Anne babanın ilgi ve sevgisinin yerini alabilecek bir teknoloji henüz geliştirilmedi.”

KAYNAKÇA

(Burka ve Yuen, 1983, Ellis ve Knaus,1977), (Keller, 1968; Semb, Glick, ve Spencer, 1979), (Rothblum ve diğ., 1986), (Solomon ve Rothblum, 1986)

Göker, G, Demir, M. &Doğan. A., (2010). Ağ toplumunda sosyalleşme ve paylaşım: Facebook üzerinde Ampirik bir araştırma. E-journal of New World Sciences Academy, S(2).

Gürültü, E., & Deniz, L. (2017). Lise öğrencilerinin akademik erteleme davranışları ve sosyal medya kullanımları arasındaki ilişkilerin incelenmesi. Journal of Human Sciences, (14). 772-788

GAZİ ÜNİVERSİTESİ VAKFI ÖZEL OKULLARI

Gazili olmak ayrıcalıktır.

English

“GAZİLİ OLMAK AYRICALIKTIR.”

Eti Mahallesi Ali Suavi Sokak No: 15 Maltepe / Ankara

E-Posta: kolej@gazi.edu.tr

Telefon: (312) 232 28 12

Faks: (312) 231 15 22